

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 10C/18/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5917203824
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Stašíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2019:5917203824.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Blaženou Stašíkovou v spore žalobcov: v 1. rade M. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/X, XXX XX Y. M., v 2. rade M. B., rod. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/X, XXX 01 Y. M., obaja žalobcovia právne zastúpení: JUDr. Dušan Serek advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 47 258 781 so sídlom Nová Doba 489/15, 027 43 Nižná, pracovisko Radlinského 1716, XXX 01 Y. M., proti žalovanej: U. B., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/XX, XXX XX E. - V. P., zastúpená: JUDr. Jana Ftorková advokátka, so sídlom V.Spanyola 8343/1A, 010 01 Žilina, o zriadenie vecného bremena, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Súd konanie čo do uplatneného nároku o zriadenie vecného bremena - práva cesty v rozsahu osobným motorovým vozidlom a čo do uloženia povinnosti žalobcom v 1. a 2. rade zaplatiť žalovanej náhradu za zriadenie vecného bremena vo výške 55,55 eur, zastavuje.

III. Súd žalovanej voči žalobcom v 1. a v 2. rade priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktorú sú žalobcovia v 1. a 2. rade povinní zaplatiť žalovanej spoločne a nerozdielne v lehote určenej v uznesení, ktorým bude rozhodnuté o výške trov.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou dňa 05.05.2017 sa žalobcovia domáhali, aby súd zriadil v prospech vlastníkov stavby - rodinného domu so súp. č. XX, postavenom na pozemku KN-C parcela č. XXXX, zapísanom na LV č. XXXX, k.ú. a obec E. vecné bremeno - právo cesty spočívajúce v práve prechodu pešo, bicyklom a osobným motorovým vozidlom cez pozemok KN-C parcela č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 163 m², zapísanom na LV č. XXXXX, k.ú. a obec E. a to v rozsahu tak, ako je tento znázornený na geometrickom pláne č. 36672769-030/16 vyhotovenom dňa 22.03.2016 obchodnou spoločnosťou RGK, s.r.o. a úradne overenom Okresným úradom E., katastrálnym odborom dňa 07.04.2016 pod č. 205/2016 s tým, že žalobcovia v rade 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanej ako náhradu za zriadenie vecného bremena sumu 1XX,77 eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

2. Po skutkovej stránke žalobcovia žalobu odôvodnili tým, že žalobcovia v rade 1/ a 2/ sú vlastníkmí stavby - rodinného domu so súp. č. XX, postavenom na pozemku KN-C parcela č. XXXX, zapísanom na LV č. XXXX, k.ú. a obec E. pod B1 na žalobcu v rade 1/ v l/2-ici a pod B2 na žalobcov v rade 1/ a 2/ v BSM v /X-ici. Sú zároveň výlučnými vlastníkmí v BSM pozemkov prislúchajúcich k predmetnému rodinnému domu tvoriacimi dvor a záhradu, zobrazených ako KN-C parcely č. XXXX, XXXX a XXXX, zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. a obec E.. Žalovaná je výlučnou vlastníčkou v 1/1-ine pozemku KN-C parcela č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 163 m², zapísanom na LV č. XXXXX, k.ú. a obec E.. Geometrickým plánom č. 36672769-030/16 zo dňa 07.04.2016 bola vyznačená prístupová

cesta cez pozemok KN-C parcela č. XXXX/X vo vlastníctve žalovanej k pozemku KN-C parcela č. XXXX, na ktorom je postavený rodinný dom so súp. č. XX vo vlastníctve žalobcov. Prestavba rodinného domu so súp. č. XX vo vlastníctve žalobcov bola povolená stavebným povolením vydaným OÚ E., odbor životného prostredia sp. zn.: ŽP 2357/FX 9/99, ŽP 2136 FX 9/99 zo dňa 14.06.1999, právoplatnom dňa 05.07.1999, z ktorého rozhodnutia vyplýva, že predmetná stavba rodinného domu pozostáva aj z garáže. J. správneho stavebného konania boli aj právni predchodcovia žalovanej - R. P. a R. P., ktorí si následne v roku 2004 na základe notárskeho osvedčenia o vydržaní podľa § 63 zákona č. 323/1992 Zb. Notársky poriadok, spísaného formou notárskeho zápisnice N 245/2004, NZ 87321/2004, vysporiadali vlastnícke právo v I/I-ine okrem iných aj k pozemku KN-C parcela č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 163 m². Následne títo previedli pozemok KN-C parcela č. XXXX/X v I/I-ine na žalovanú a to na základe kúpnej zmluvy zapísanej do KN pod sp. zn.: V1851/06. K predmetnej prestavbe rodinného domu bola vytvorená aj projektová dokumentácia vyhotovená Ing. arch. L. X., pričom z výkresu č. „4“ zobrazujúceho existujúce stavebné objekty vyplýva, že cez pozemok žalovanej (pôvodné parcelné číslo XXXX, v súč. XXXX/X) prechádza vodovodná prípojka k domu žalobcom, ktorou je táto stavba napojená na verejný vodovod. Z písomného vyjadrenia bývalej Správy katastra E. zo dňa 03.12.2008 vyplýva, že KN parcela č. XXXX bola prečíslovaná na parcely č. XXXX/X a XXXX/X. Jediný možný prístup k rodinnému domu žalobcov je práve cez KN-C parcelu č. XXXX/X. Priamy prístup k rodinnému domu z ulice SNP (KN-C parcela č. XXXX) nie je absolútne možný vzhľadom na strmý zráz a oporný múr vybudovaný v týchto miestach. Prístup k rodinnému domu žalobcov obchádzkou po miestnej komunikácii KN-C parcela č. XXXX a XXXX nie je možný jednak z dôvodu množstva KN-E parciel, cez ktoré je nutné prechádzať a napokon aj z dôvodu, že tento prístup je väčšinu roka len veľmi ťažko zjazdný, ide o strmý svah, cez zimu vôbec neprejazdny, počas vlhkeho obdobia taktiež nezjazdny pre nevhodný terén (strmé lúčne pozemky, nespevnené). Vybudovanie prípadnej prístupovej cesty (odstránenie pôdneho lôžka, spevnenie cesty, vysypanie makadamom, odvodnenie cesty) by si vyžadovali nepomerné náklady, navyše vybudovanie cesty by narazilo aj na právny problém - cesta prechádza cez 26 KN-E parciel s viacerými vlastníkmi. Predmetné parcely majú spolu niekoľko desiatok vlastníkov s tým, že mnohí z nich sú už nebohí, teda môžu mať niekoľko právnych nástupcov, čím sa vlastnícka štruktúra rozširuje a tým z praktického hľadiska úplne znemožňuje prípadné vysporiadanie vlastníckeho práva k pozemkom. Iný prístup k rodinnému domu žalobcov, než je prístup cez pozemok KN-C parcela č. XXXX/X, objektívne možný nie je. Žalobcovia si objednali u Ing. I. M., autorizovaného stavebného inžiniera z odboru konštrukcie inžinierskych sietí vypracovanie odborného posudku vo veci alternatívneho posúdenia návrhu výstavby prístupovej komunikácie k rodinnému domu žalobcov na parcele KN-C č. XXXX. Znalec v odbornom posudku č. 1/2017 zo dňa 28.03.2017 posúdil dve alternatívy prístupu, alternatíva A zodpovedá prístupu po miestnej komunikácii KN-C parcela č. XXXX a XXXX tak, ako je popísaný vyššie s tým, že znalec v závere skonštatoval, že v prípade vybudovania takejto prístupovej cesty by jej začiatok v km 0 - 0,08 bol v rozpore s maximálnym dovoleným sklonom pre účelové komunikácie (viac ako 12%), ďalej trasa prístupovej cesty prechádza na celej dĺžke cez poľnohospodárske pozemky, pričom je potrebné jej vyňatie z poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Znalec ďalej konštatoval, že prístupová cesta križuje viac ako 20 pozemno-knižných parciel s rozdrobeným vlastníctvom. Orientačnú cenu vybudovania prístupovej komunikácie v tejto alternatíve, znalec odhadol na sumu 27.722,- eur. Znalec zároveň posúdil aj druhú alternatívu prístupu k rodinnému domu žalobcov a to priamo z miestnej komunikácie (KN-C parc. č. XXXX), ktorá sa nachádza priamo pod rodinným domom žalobcov. Pri tejto alternatíve znalec konštatoval, že novovybudovaný prístup by bol v mieste napojenia na miestnu komunikáciu ohrozený stekaním dažďových vôd. Výstavbou prístupu by došlo k narušeniu stability svahu nad miestnou komunikáciou s tým, že sa svah sa javí ako zosuvný. Znalec vylúčil vybudovanie takéhoto prístupu. Žalobca v rade 1/ je od 08.02.2016 nositeľom preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a žalobkyňa v rade 2/je onkologickým pacientom od roku 2007 tak, ako to vyplýva z potvrdenia KARDIO-ONKOLOGIA, s.r.o. so sídlom v Dolnom Kubíne zo dňa 29.02.2016. Obaja žalobcovia trpia závažnými zdravotnými problémami, ktoré si v ktorúkoľvek chvíľu môžu vyžiadať potrebu prístupu rýchlej zdravotnej služby. Súčasný stav je taký, že vozidlo rýchlej zdravotnej služby má znemožnený akýkoľvek prístup k rodinnému domu žalobcov. Prípadný presun imobilného pacienta k vozidlu odparkovanému na ul. SNP je v súčasnosti taktiež nemožný. Právo prechodu a prejazdu len cez pozemok KN-C parcela č. XXXX/X a to v rozsahu, v akom je táto cesta znázornená na predloženej geometrickom pláne. Prechod a prejazd cez pozemok KN-C parcela č. XXXX/X (LV č. XXXXX), ktorý priamo nadväzuje na miestnu komunikáciu - ul. SNP (KN-C parcela č. XXXX -v právnom stave predstavujúca KN-E parcelu č. XXXX/X - LV č. XXXXX vo vlastníctve mesta E.) sporný nie je, nakoľko žalovaná nie je výlučnou vlastníčkou tohto pozemku, predmetný pozemok je prístupný, je spevnený a slúžil a naďalej slúži aj ako prístup nielen k rodinnému domu žalovanej, ale aj k rodinnému domu so súp. č. XXXX postavenom na pozemku KN-C parcela č.

XXXX, zapísanom na LV č. XXXX, k.ú. E.. Nakoľko vlastnícke právo v zmysle čl. 20 Ústavy SR možno obmedziť len za primeranú náhradu, dali si žalobcovia vypracovať u znalca Ing. U. P. znalecký posudok za účelom stanovenia všeobecnej hodnoty vecného bremena - práva prechodu a prejazdu cez KN-C parcelu č. XXXX/X v rozsahu tak, ako je znázornený v geometrickom pláne č. 36672769-030/16 zo dňa 07.04.2016. Podľa mailového vyjadrenia geodetickej kancelárie RKG, s.r.o. zo dňa 27.03.2017, ktorá vypracovala predmetný GP, výmera plochy zameranej týmto GP predstavuje 29 m² (mailová správa je súčasťou znaleckého posudku Ing. U. P. č. 125/2017). Podľa záveru znaleckého posudku Ing. P. je všeobecná hodnota práva prechodu a prejazdu 1XX,77 eur. Poukázali taktiež aj na to, že za súčasného stavu prístup aj záchranných zložiek k rodinnému domu vo vlastníctve žalobcovi je nemožný.

3. Na preukázanie svojich skutkových tvrdení žiadal vykonať dokazovanie:

- informatívny výpis z LV č. XXXX, XXXXX, XXXX, k.ú. E., - GP č. 36672769-030/16 z 07.04.2016,
- stavebné povolenie OÚ RK, odbor životného prostredia č. ŽP 2357/FX 9/99, ŽP 2136/FX9/99zodňa 14.06.1999,
- výkres č. „4“ projektovej dokumentácie vyhotovenej Ing. arch. L. X., vyjadrenie Správy katastra E. z 03.12.2008,
- fotodokumentácia z miesta samého,
- súťaž mapy určeného operálu a katastrálnej mapy s vyznačením „potencionálnych“ prístupov,
- informatívne výpisy z LV č. XXXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, k.ú. E.,
- odborný posudok Ing. I. M. č. 1/20/ 7 z 28.03.2017.
- preukaz fyzickej osoby s ŽŤP, potvrdenie KARDIO-ONKOLÓGIA, s.r.o. zo dňa 29.02.2016
- spisy 4C/44/2007, 5C/55/2011 a 2C/50/2016
- výpis z pk protokolov č. XXX, XXXX, k.ú. V. P.
- informatívny výpis z LV č. XXXXX. k.ú. E. na E-KN parcelu č. XXXX/X, informatívny výpis z LV č. XXXX, k.ú. E.
- znalec. posudok Ing. U. P. č. 125/2017 z 15.04.2017
- výsluch žalobcov k otázke užívania dvora právnyimi predchodcami a prístupu k ich rodinnému domu,
- ohliadka na mieste samom

4. Žalobu s prílohami si žalovaná prevzala osobne dňa 10.05.2017.

5. Vo vyjadrení doručenom súdu dňa 26.05.2017 prostredníctvom právnej zástupkyne žalovaná uviedla, že uznáva, že žalobcovia sú vlastníkami rodinného domu číslo súpisné XX postavenom na pozemku parc.č. KN-C XXXX zapísanom na LV č. XXXX pre kat. úz. a obec E. pod B1 na žalobcu v 1. rade v podiele 1/2-ice a pod B2 na žalobcov v 1. a 2. rade v podiele 1/2-ici do BSM. Tiež žalobcovia sú vlastníkami pozemkov parc.č. KN-C XXXX, KN-C XXXX a KN-C XXXX zapísaných na LV Č. XXXX kat. úz. E., pričom pozemky parc.č. KN-C XXXX a KN-C XXXX sú príľahlými pozemkami k stavbe domu č.s. XX na pozemku parc.č. KN-C XXXX. Žalovaná je výlučnou vlastníčkou pozemku parc.č. KN-C XXXX/ X zast. plochy a nádvoria o výmere 163 m² zapísanom na LV č. XXXXX pre kat. úz. a obec E., ďalej výlučnou vlastníčkou stavby rodinného domu číslo súpisné XXXX postaveného na pozemku parc.č. KN-C XXXX, pozemkov parc.č. KN-C XXXX zast. plochy a nádvoria o výmere 96 m², parc.č. KN-C XXXX zast. plochy a nádvoria o výmere 178 m² a KN-C XXXX záhrady o výmere 419 m², všetko nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXXX na Okresnom úrade E., katastrálny odbor. V rodinnom dome číslo súpisné XXXX žijú okrem žalovanej jej najbližší príbuzní, a to syn P. B., nar. XX.XX.XXXX, dcéra M. B.ová, nar. XX.X.XXXX, vnučka L. D. (dcéra M. B.ovej). Predmetný dom pozostáva z dvoch izieb, kuchyne, chodby, špajze a kúpeľne a zámerom žalovanej je aktuálne pristaviť k rodinnému domu prístavbu na pozemku parc.č. KN-C XXXX/X, práve v tej časti, kde žalobcovia navrhujú zriadiť právo prechodu, pretože ide o jediný pozemok, kde je možné realizovať prístavbu rodinného domu. Nadstavba rodinného domu neprichádza do úvahy vzhľadom na statické podmienky vzťahujúce sa k stavbe na pozemku parc.č. KN-C XXXX, čo je jedným z dôvodov, prečo žalovaná nesúhlasí s tým, aby právo prechodu bolo vykonávané po pozemku parc.č. KN-C XXXX/X, ktorý je veľmi úzky na to, aby tento pozemok mohol slúžiť ako dvor pred domom č.s. XXXX na pozemku KN-C XXXX a v časti na rozšírenie stavby na pozemku KN-C XXXX. Poukázala na to, že nie sú splnené zákonné podmienky pre zriadenie vecného bremena s poukazom na ust. § 151o, ods. 3 OZ. Zriadením vecného bremena by bola neprimerane obmedzovaná a žalobcovia by získali zriadením vecného bremena neporovnateľnú výhodu vo vzťahu k žalovanej, pretože majú možnosti zabezpečiť si prístup k domu a pozemkovým nehnuteľnostiam vrátane

pozemkovej nehnuteľnosti, na ktorej je postavený dom, iným spôsobom. Medzi účastníkmi konania už prebiehal na Okresnom súde v Ružomberku spor o zriadenie vecného bremena pod sp.zn. 2C 50/2016, v ktorom sa domáhali zriadenia práva prechodu pešo a motorovým vozidlom po tom istom pozemku vo vlastníctve žalovanej parc.č. KN-C XXXX/X zast. plochy a nádvorí o výmere 163 m², pričom žalobcovia zobrali žalobu späť a bolo dohodnuté medzi účastníkmi konania, že medzi nimi bude uzavretá mimosúdna dohoda, ktorou bude zriadené vecné bremeno, a to právo prechodu cez pozemok parc.č. KN-C XXXX/X - avšak nie medzi stavbou domu a humna ale zo strany časti pozemku parc.č. KN-C XXXX/X, ktorá časť sa nachádza nad oporným múrom nad komunikáciou na ul. SNP, teda popri severozápadnej stene domu vo vlastníctve žalovanej, pričom sa zaviazala, že strpí zriadenie alebo vybudovanie tohto prechodu tak, aby bol tento spôsobilý pre využívanie vecného bremena. Žalovaná sa zaviazala, že pokiaľ nebude definitívne uzavretá dohoda o zriadení vecného bremena v zmysle uvedeného, umožní žalobcom cez bráničku vstupovať na jej pozemok parc.č. KN-C XXXX/X, avšak len za účelom prechodu popri severozápadnej stene domu cez pozemok parc.č. KN-C XXXX/X. Čo sa týka pozemku, po ktorom tak žalobcovia ako aj žalovaná dohodli zriadenie vecného bremena, t.j. po novovytvorenom pozemku označeným geometrickým plánom ako parc.č. KN-C XXXX/X zast. plochy a nádvorí o výmere 14 m² (tento pozemok je vytvorený z pozemku parc.č. KN-C XXXX/X zapísanom na LV č. XXXXX vo výlučnom vlastníctve žalovanej), žalovaná v návrhu pripomienok k zmluve o zriadení vecného bremena v emaily zo dňa 01.02.2017 nevzniesla žiadne pripomienky. Mala za to, že zmluvou o zriadení vecného bremena nie je možné riešiť podmienky, ktoré boli uvedené v článku V. návrhu zmluvy žalobcov, ktoré sa vzťahovali k pozemku, ktorého, neboli žalobcovia ani žalovaná výlučnými vlastníckmi, a teda k týmto podmienkam by sa museli vyjadriť všetci podieloví spoluvlastníci novovytvorených parc.č. KN-C XXXX/X o výmere 2 m² a KN-C XXXX/X o výmere 1 m², ktoré novovytvorené pozemky uvedeným GP boli vytvorené z pozemku parc.č. KN-C XXXX/X zapísaného na LV č. XXXXX. Mailom zo dňa 04.02.2017 reagoval právny zástupca žalobcov na pripomienky žalovanej k zmluve o zriadení vecného bremena v tom zmysle, že nesúhlasí s peňažnou náhradou za zriadenie vecného bremena v sume 300,- eur a trval na tom, aby predmetom zmluvy o zriadení vecného bremena bol nielen prechod cez novovytvorený pozemok parc.č. KN-C XXXX/X vytvorený označeným GP z pozemku parc.č. KN-C XXXX/X vo výlučnom vlastníctve žalovanej, s ktorým prechodom žalovaná súhlasila, ale mal za to, že by v zmluve o zriadení vecného bremena mali byť uvedené aj ďalšie dva novovytvorené pozemky tým istým GP parc.č. KN-C XXXX/X a KN-C XXXX/X vytvorené z pozemku parc.č. KN-C XXXX/X zapísaného na LV č. XXXXX (spoluvlastnícke právo k predmetnému pozemku KN-C XXXX/X svedčí viacerým podielovým spoluvlastníkom nielen žalovanej), na ktorých pozemkoch by sa mala vybudovať plošina, ktorá by mala slúžiť na komfortnejší prístup na pozemok vo vlastníctve žalovanej, po ktorom sa zmluvné strany predbežne dohodli na zriadení práva vecného bremena. Ani u jedného zo žalobcov nejde o imobilnú osobu, napriek tomu, že žalobca v 1. rade je nositeľom preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, podobne tak žalobkyňa v 2. rade, ktorá by mala mať vážne zdravotné problémy, ani jednému z nich nerobí problém prekonať prístup do budovy použitím schodišťa, tak je to napr. pri zabezpečení prístupu k bytom, v ktorých majú trvalé bydliská, ale napr. i do pojednávacej miestnosti, kde tiež musia prekonávať schodište v budove súdu. Neobstojí tvrdenie žalobcov, že by žalovaná bránila v akomkoľvek nevyhnutnom prechode po parcely KN-C XXXX/X, pretože emailová komunikácia potvrdzuje, že žalovaná bola prístupná zriadeniu vecného bremena a aj v súčasnosti je prístupná zriadeniu vecného bremena, avšak v rozsahu, ako zodpovedá novovytvorenému pozemku parc.č. KN-C XXXX/X zast. plochy a nádvorí o výmere 14 m² vytvoreného z pozemku žalovanej KN-C XXXX/X, teda v miestach a rozsahu tak, ako to bolo dohodnuté medzi stranami po pojednávaní vo veci 2C 50/2016.

6. Na preukázanie svojich skutkových tvrdení navrhli vykonať dokazovanie:

- uznesenie Okresného súdu v Ružomberku č.k. 2C 50/2016-91 zo dňa 27.06.2016
- geometrický plán č. 36672769-104-16, úradne overený Okresným úradom E. pod č. 750/2016, ktorý bol doručený právnej zástupkyňi žalovanej spolu s návrhom zmluvy o zriadení vecného bremena emailom zo dňa 19.01.2017
- LV č. XXXXX pre kat. úz. E.
- email právneho zástupcu žalobcov zo dňa 19.01.2017 vrátane návrhu zmluvy o zriadení vecného bremena a GP
- email právnej zástupkyne žalovanej zo dňa 01.02.2017 obsahujúci návrh pripomienok zmluvy o zriadení vecného bremena
- email právne zástupcu žalobcov zo dňa 04.02.2017
- email právnej zástupkyne žalovanej zo dňa 10.02.2017, 14.03.2017 a zo dňa 06.04.2017

- email právneho zástupcu žalobcov zo dňa 15.04.2017
- fotografia č. 4, kde záber na umiestnenie motorového vozidla Žalobcov pri ich dome zo zadnej strany pri bráničke, t.j. miesto, kadiaľ žalobcovia zo zadnej strany prichádzajú autom k svojmu domu č. XX
- fotografia č. 5 zobrazujúca prístup žalobcov zo zadnej strany domu, teda prejazd vozidlom od ul. SNP, po Ceste pod Ostré a vyššie označené pozemky až k pozemku žalobcov CKN XXXX, XXXX a XXXX
- fotografia č. 1 a 2 znázorňujúca miesto, kde je možné vybudovanie prístupu z ul. SNP k pozemkom parc.č. CKN XXXX, XXXX a XXXX zo zadnej strany domu žalobcov č.s. XX

7. V nasledujúcich vyjadreniach sporové strany zotrvali na svojich stanoviskách.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom sporových strán, listinami a ohliadkou na mieste samom a mal zistený tento skutkový stav:

9. Právny zástupca žalobcov v rade 1. a 2. uviedol, že žalobcovia sa na základe podaného žalobného návrhu domáhajú zriadenia vecného bremena, práva cesty s poukazom na §151o ods. 3 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že majú za to, že sú splnené všetky zákonné podmienky na to, aby súd toto vecné bremeno v navrhovanom rozsahu, t.j. tak, ako je zamerané v geometrickom pláne č. 36672769-030/2016 zo dňa 07.04.2016 zriadil. Z predložených listinných dôkazov, ktoré pripojili k žalobnému návrhu vyplýva, že iné prípadné alternatívne prístupy, ktoré vystali z predchádzajúcich súdnych konaní medzi sporovými stranami nie je možnosť zrealizovať, jednak z technických dôvodov, jednak aj z dôvodov právnych tak, ako ich špecifikovali v samotnom žalobnom návrhu, nakoľko jeden z alternatívnych prístupov prechádza cez značné množstvo KN-E parciel, ktoré je potrebné za týmto účelom vysporiadať a ich vlastnícka štruktúra je pomerne zložitá tak, ako to uviedli v žalobnom návrhu, taktiež druhý prístup priamo z prístupovej cesty v podstate nevyhovuje z hľadiska technického, nakoľko sa jedná o príliš vysoké prevýšenie a prípadné zriadenie prístupovej cesty by si vyžadovalo značné finančné náklady, ktoré sú v podstatnom nepomere k prípadnému obmedzeniu vlastníckeho práva žalovanej v rozsahu tak, ako to teda navrhujú žalobcovia. Poukázali v žalobnom návrhu aj na predchádzajúce užívanie spornej parcely, teda ešte predtým, než sa vlastníčkou rodinného domu a parcely pod ňou stala žalovaná, táto parcela predtým pôvodne predstavovala podľa pozemkovej knihy spoločný dvor a tak to teda bolo aj využívané, ako prístupová cesta, prístup k rodinnému domu žalobcov a ich právnych predchodcov.

10. Právny zástupca žalovanej uviedol, že v celom rozsahu sa stotožňujú so skutkovými a právnymi stanoviskami, ktoré sú uvedené v ich vyjadrení k žalobe zo dňa 24.05.2017 a v odvolaní z 12.06.2017 proti neodkladnému opatreniu vydanému Okresným súdom E. 26.05.2017, č.k. 10C/18/2017-35 a vo vyjadrení zo dňa 20.07.2017. Poukázali na odôvodnenie rozhodnutia, uznesenia Krajského súdu v Žiline 17Co/-257/2017-118, (to je uznesenie o predbežnom opatrení), predovšetkým body 12. a 13. Podľa uznesenia Krajského súdu v Žiline z 22.09.2017 o predbežnom opatrení, by malo byť predmetom dokazovania možnosť prístupu k stavbe inými alternatívami. Pokiaľ ide o prístup k predmetnému pozemku a stavbe vo vlastníctve žalobcov v 1. a v 2. rade vzhľadom k tomu, že znalecký posudok, ktorý predložil žalobcovia, resp. odborný posudok č. 1/2017 Ing. I. M., autorizovaného stavebného inžiniera dopravné stavby, poukazuje na to, že nie je možné, aby bol vykonávaný prechod pod rodinným domom na parcele č. XXXX KN-C, vychádzal vlastne znalec, resp. v odbornom posudku z alternatívy b.), dospel k záveru, že táto alternatíva, teda trasa, ktorej sa domáhajú, pokiaľ ide o právo vytvorenia zariadenia vecného bremena, navrhli prechod pozdĺž zadnej steny, prednej strany rodinného domu žalovanej na pozemku XXXX, nestotožnili sa so záverom odborného vyjadrenia, v tomto smere aj poukazovali v ich písomných vyjadreniach, lebo spomínaný znalec, ktorý vypracoval odborné vyjadrenie, že nie je možný prechod z dôvodu, že prístupová komunikácia bude budovaná v ochrannom pásme obslužnej miestnej komunikácie a v mieste napojenia bude ohrozená stekáním dažďových vôd na miestnu komunikáciu a predovšetkým zdôrazňuje tu, že tento prechod, ktorý je nimi navrhovaný, nemôže byť reálny, vzhľadom k tomu, že výstavbou prístupovej cesty dôjde k narušeniu stability zárezového svahu nad miestnu komunikáciu, ktorý sa javí ako zosuvný, čoho dôkazom je porušená statika rodinného domu na parcele č. XXXX, prasklina na fasáde rodinného domu zo strany miestnej komunikácie a ohrozenie stability zárezového svahu a oporného múra nad miestnou komunikáciou. Žalovaná si dala vypracovať znalecký posudok, znalca Y. Ing. R. F., CSc., vo veci zriadenia vecného bremena v okolí rodinného domu súpisné č. XXXX, postaveného na pozemku KN-C XXXX, v katastrálnom území E., znalec Y. R. F., je znalec odboru stavebníctva, ďalej aj odboru komunikácie cestnej dopravy a tento vo svojom znaleckom posudku vyvrátil závery k variante b.) odborného posudku 1/2017 Ing. I. M.. Mali záujem vzhľadom k tomu, že tento znalecký posudok spracováva všetky tri varianty, to znamená aj cestu

tých poľnohospodárskych pozemkov, ako aj tú variantu prístupovej cesty, ktorú pôvodne navrhovala žalovaná, čo sa týka prostredníctvom cez ten oporný múr od ulice SNP, mali záujem dať vypracovať len obmedzujúci posudok, pretože tieto dve varianty aj tento znalec vylúčil ako možné prístupy. Zdôvodňuje tu podrobne prečo, vlastne to vylučuje jednak to, že sú to poľnohospodárske pozemky, nevysporiadané majetkovoprávne tak, ako na to poukazoval aj právny zástupca žalobcov žalobcov a pokiaľ ide o vytvorenie prístupu cez oporný múr z ulice SNP, tiež sa tu vyjadruje k tomu, že by išlo o mimoriadne vysoké náklady na vytvorenie prístupovej cesty cez ten oporný múr a veľa iných problémov by bolo potrebné riešiť, takže aj žalovaná po podaní tohto znaleckého posudku 1/2018 zotrváva na tom návrhu, ktorý bol predmetom aj pokusov o mimosúdne usporiadanie, ku ktorým nedošlo z dôvodu, ktorý spomína aj krajský súd v uznesení o neodkladnom opatrení. Vyjadruje sa tu znalec, Y. Ing. R. F., CSc., keď posudzoval stav podlažia na rodinnom dome XXXX tak, že podlažie podstavby stavbami je na základe výsledkov vizuálnej prehliadky v dobrom stave, nevykazuje žiadne extrémne deformácie alebo poruchy, ani žiadne stopy po zosuve svahu. Rodinný dom žalovanej, pozdĺž ktorého by sa malo prechádzať k pozemku a stavbe žalobcov je v dobrom technickom stave, vznik zvislej trhliny v čelnej fasáde domu, bol vyvolaný nerovnakým založením rodinného domu, podpivničená je len polovica domu a z toho vyplýva rozdielna tuhosť základov majúca za následok nerovnomerné sadanie obvodového technického tehlového muriva, tento predpoklad potvrdzuje skutočnosť, že podmúrovka rodinného domu vybudovaná z betónu a kameňa nevykazuje žiadne trhliny a ani iné poruchy. Vyčítal v tomto odbornom-znaleckom posudku znalci, že nevykonával žiadne zameranie, čo sa týka tejto tvrdenej praskliny, ktorá by mala ohrozovať stabilitu toho zárezového svahu nad miestnou komunikáciou, to znamená ten priestor, kde podľa žalovanej by mohlo byť zriadené vecné bremeno, právo prechodu pešo, prípadne bicyklom vytyka v tomto znaleckom posudku znalec aj to, že znalec resp. odborník, ktorý vypracoval odborné vyjadrenie vôbec nebral do úvahy, akou hmotnosťou sa bude prechádzať po tomto prechode, teda pravdepodobne vychádzal z nejakých ťažkých motorových vozidiel, keď dospel k takémuto záveru. Čo sa týka toho zmierovacieho konania, poukázala na to, že bolo by možné, aby bola dosiahnutá dohoda, len v rámci navrhovanej zmluvy o zriadení vecného bremena, ktorá mala byť predložená správe katastra zo strany žalobcu. Bolo navrhované aj riešenie, čo sa týka tých schodíkov, prípadne plošiny na pozemku, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve viacerých osôb ale poukázali na to, že v takomto smere by tá dohoda cez kataster nemohla prejsť. Ide o parcelu, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve okrem žalovanej vo väčšinovom spoluvlastníckom podiele, aj vo vlastníctve ďalších osôb, ide o parcelu XXXX/X, zapísanú na liste vlastníctva XXXXX, kde je vlastne celý rad podielových spoluvlastníkov, ktorý tiež vlastne museli sa vyjadriť a dať súhlas k tomu, aby mohlo byť zriadené vecné bremeno aj na časť tejto parcely XXXX/X. Žalovaná je prístupná tomu, aby sa vytvorili, aby sa upravili pomery na jej pozemku XXXX/X tak, aby bolo možné zriadiť teda tie schodíky, alebo plošinu na pozemku XXXX/X po ktorej vlastne navrhovala, aby prechádzal prechod k domu žalobcov v 1. a 2. rade, avšak trvá na tom, aby tento prechod bol vytvorený len pešo. V súčasnosti motorové vozidlo si parkuje pán žalobca spolu so žalobkyňou v rade 2/ na mieste, ktoré je pri miestnej komunikácii vytvorené aj na parkovanie motorových vozidiel s tým, že od tohto motorového vozidla, jeho umiestnia, v prípade prechodu popod okná rodinného domu vo vlastníctve žalovanej je vzdialenosť cca 10-11 metrov, teda na takejto vzdialenosti, je to bežná vzdialenosť ako je aj v prípade iných prechodov a v takom prípade by nebol problém ani z dôvodov nejakej bezpečnosti, pretože je to obvyklé aj v iných situáciách ani v dome obytnom, kde býva pán žalobca v prvom rade, prípadne žalobkyňa v druhom rade, tiež to motorové vozidlo nemá umiestnené bezprostredne pri vchode rodinného domu, navyše aj prístup do bytov je realizovaný viacerými schodmi, takže to riešenie, ktoré navrhli vzhľadom na tú terénnu nerovnosť, ktorá sa tam vyskytuje, ako to pôvodne aj pán B. tvrdil, že on predpokladal už na začiatku takéto riešenie, že by sa chodilo tými schodíkmi, prípadne plošinou pozdĺž steny toho rodinného domu, teda prednej strany rodinného domu na pozemku žalovanej XXXX. Pokiaľ sa v žalobe uvádza, že to bol v minulosti spoločný dvor, poukázala na predchádzajúce rozhodnutia súdov, kde boli predmetom konania už spory o určenie, že podiely v týchto spomínaných nehnuteľnostiach patria do dedičstva po právnom predchodcovi žalobcu v 1. rade, kde žaloba bola zamietnutá a tiež v konaní o určenie vlastníckeho práva, určenie spoluvlastníckych podielov, kde tiež bola žaloba zamietnutá.

11. Žalobca v rade 1/ uviedol, že toto všetko nemuselo byť a nemuselo sa diať, keby právny predchodcovia žalovanej neokradli jeho a neoklamali aj pani B.ovú ako žalovanú. Právnymi predchodcami pani B.ovej ako vlastníčky predmetnej nehnuteľnosti boli P.ovci, dedičia po P.ovcoch mu podpísali súhlas na prístupovú cestu na stavebnom povolení, bolo to v roku 2000, keď danú nehnuteľnosť, v ktorej teraz spolu s manželkou býva, rekonštruoval. Poukázal na to, že táto prístupová cesta bola využívaná už od roku 1954, bola využívaná tak, ako žiadali v podanej žalobe. 30 rokov

sa o túto cestu starala výlučne jeho stará mama, udržiavala ju aj teda sa o ňu starala, ako keby bola ona jej vlastníčkou, čo vyplýva aj z toho, že táto cesta bola využívaná ako prístupová, takže ako spoločná pre obe nehnuteľnosti. Jemu sa javí prístupová cesta tak, ako ju v žalobe o zriadení vecného bremena charakterizovali, ako jediná prístupná. Oni majú trvalý pobyt v Dolnom Kubíne, avšak je to iba formálne, celý rok sa v podstate zdržiavajú v predmetnej nehnuteľnosti a iba maximálne na 2-3 týždne chodia do Dolného Kubína, cez zimu. Túto časť pozemku žalovaná oplotila, avšak nariadením neodkladného opatrenia im je umožnené, aby cez túto cestu prechádzali pešo, alebo bicyklom, ale nie s použitím motorového vozidla. Uviedol, že túto cestu žiada najmä kvôli zlému zdravotnému stavu jeho a jeho manželky, nakoľko v prípade, ak potrebujú privolať rýchlu zdravotnú službu, alebo jednoducho záchranku, tak táto nemá kadiaľ prejsť. V prípade, ak by bola táto cesta umožnená, resp. umožnený prejazd cez túto cestu tak, v tom prípade by už záchranári museli prejsť pešo len asi 8m, čo už nie je problém po rovine.

Právna zástupkyňa žalovanej, poukázala v tejto súvislosti, že keď sa žalobca odvoláva na stavebné povolenie, kde súhlasili právni predchodcovia žalovanej s prístupovou cestou, sú údaje dopísané rukou, nie sú tam podpisy, ani jedného účastníka.

12. Žalobkyňa v rade 2/ uviedla, že prístupovú cestu tak, ako ju navrhli v žalobe, si pamätá ešte z čias, keď žili rodičia jej manžela a keď tam chodila na návštevu. Táto cesta sa využívala ako prístupová cesta, o čom svedčí aj garáž, ktorá je postavená na ich pozemku pri ich dome a ku ktorej táto cesta vedie. Tento prístup, ktorý navrhli, sa jej zdá aj ako jednak najlepší a jednak aj ako najdôstojnejší, nakoľko prístup, ktorý navrhuje pani B.ová, sa jej javí ako nedôstojný hlavne pre šírku a pre zošikmenie svahu aký tam je na prístup by mali šírku asi 70 cm, čo sa jej zdá jednak komplikované a jednak nedôstojné. Pokiaľ ide o stavebné konanie, ktoré sa viedlo, bola prítomná, vybavovala to a podľa nej nie je problém zájsť na stavebný úrad a vyžiadať si potrebné dokumenty a doklady k tomu, že tam boli prítomní aj P.ovci a určite sa tam nachádzajú aj ich podpisy. S P.ovcami sa tam vtedy dohodli na prístupovej ceste tak, ako ju teraz navrhli. Ani nie, že sa dohodli, ale bolo to tam navrhnuté, oni si to prečítali, oboznámili sa a súhlasili s tým, podpísali to. Pokiaľ ide o trvalý pobyt a pobyt ako taký jej a manžela, že sa zdržiavajú spolu s manželom a celý rok v podstate bývajú na V. P. v nehnuteľnosti, ktorej sa týka aj tento spor, pokiaľ ide o trvalý pobyt jej manžela M. B., ten má na ulici G., v Y. M., avšak reálne na tejto adrese nebýva, je to byt jeho bývalej manželky, kde mal pôvodne nahlásený trvalý pobyt a ešte vlastne k zmene trvalého pobytu nedošlo. Na ulici Na F. v Y. M. je trvalý pobyt jej. Do nehnuteľnosti sa nasťahovali v roku 2000, odvtedy používali danú cestu ako prístupovú, problémy začali, keď sa do nehnuteľnosti susediacej nasťahovala pani B.ová, čo bolo asi v roku 2006. Hneď ako sa nasťahovala, im v podstate znemožnila prístup po ceste, ktorú dovtedy využívali. Postavila tam ploty. Potrebuje prístup, či už záchranky, alebo je možné, že budú potrebovať niekedy prístup požiarnikov, prípadne ak potrebujú niečo doviezť v rámci rekonštrukcie, ako napríklad potrebovali doviesť okná, tak toto nie je možné, musia to riešiť vždy zozadu domu cez polia, čo taktiež nie je vyhovujúce, nakoľko keď je zlé počasie je terén premočený a touto cestou sa nedostanú.

13. Žalovaná uviedla, že jej komfort bývania oproti ich komfortu bývania je podstatne horší a zhoršil sa momentom ako sa nasťahovala do predmetnej nehnuteľnosti, ktorej je vlastníčkou a v ktorej býva. V súvislosti s tým poukázala na to, že B. majú svoj dom a svoj pozemok riadne oplotený, majú tam bránu, ktorú keď zavrú sú v bezpečí a nikto im po ich pozemku voľne neprechádza. Na rozdiel od toho, ona svoj pozemok nemôže mať riadne oplotený, ohradený, tým pádom sa necíti bezpečne. Kedykoľvek jej hocikto môže na jej pozemok vstúpiť a môže tam niečo spraviť alebo ju vykradnúť. Z tohto pohľadu sa necíti bezpečne, je to aj kvôli tomu, že musela na základe neodkladného opatrenia im umožniť prístup pešo cez jej pozemok a preto ho nemôže uzavrieť a takým spôsobom sa brániť. Pokiaľ ide o prístupovú cestu, nebráni, aby sa k svojej nehnuteľnosti nejakým spôsobom dostali, avšak navrhla im cestu popred jej dom, ktorá sa jej zdá priaznivá a dobrá pre nich, kde musia prekonať vzdialenosť asi 10 metrov a po tejto ceste môžu kľudne k svojmu domu prechádzať, avšak nesúhlasila s tým, aby ich prístupová cesta viedla tak, ako ju navrhujú v žalobe, pretože je to jediný priestor na jej pozemku, kde môže svoju nehnuteľnosť rozšíriť a poukázala na to, že by chcela vykonať rekonštrukciu a rozšíriť svoju nehnuteľnosť a práve teda na túto časť pozemku, kde chce aby bola prístupová cesta, keďže na inú stranu to nie je možné. Pozemok a stavbu kupovala neoplotený, dala si to oplotiť až ona na základe listu vlastníctva a geometrického plánu. Predmetnú nehnuteľnosť poznala predtým, ako ju kúpila ako aj pomery resp. priestory okolo domu, je z V. P., je belánka, takže toto poznala. Teraz má k dispozícii od svojho domu asi 4 metre od steny rodinného domu po provizórne oplotenie.

14. Dňa 02.10.2018 doručil právny zástupca žalobcov vyjadrenie ku konaniu, kde uviedol, že žalovaná na pojednávaní predložila krátkou cestou znalecký posudok doc. Ing. R. F., CSc. č. 02/2018 s určením znaleckej úlohy - posúdenie alternatívneho postupu k rodinnému domu so súp.č. XX vo vlastníctve žalobcov. Znalec doc. Ing. R. F. sa vo svojom posudku v prvom rade zameril na posúdenie technickej realizovateľnosti alternatívneho prístupu k rodinnému domu žalobcov, ktorý posudzoval aj Ing. M. v odbornom posudku č. 1/2017 predloženom žalobcami spolu so žalobným návrhom ako alternatíva B. Znalec posúdil dva varianty tohto alternatívneho prístupu a orientačné náklady na ich realizáciu odhadol vo výške 31.055,- eur (podvariant vyžadujúci svahovanie) a vo výške cca 266.810,- eur (podvariant vyžadujúci vybudovanie železobetónových múrov). V oboch prípadoch možno konštatovať, že náklady spojené s vybudovaním takéhoto alternatívneho prístupu sú v hrubom nepomere k prípadnému obmedzeniu vlastníckeho práva žalovanej. Znalec sa zároveň v tomto posudku zameril aj na posúdenie alternatívneho prístupu popred rodinný dom žalovanej. Tento prechod možno podľa názoru znalca zriadiť pešo a to prepojením predzáhradky na príľahlý terén schodíkmi, na ktoré bude nadväzovať chodník zo zámkovej dlažby šírke 0,75 m a dĺžky cca 14 m. Tu však žalobcovia vznášajú niekoľko námietok. V prvom rade žalobca v 1. rade vzhľadom na jeho zhoršujúci sa zdravotný stav čo sa týka mobility bude potrebovať prístup aj nosítkami a najmä invalidným vozíkom. Vybudovanie schodíkov vzhľadom na to, že predzáhradka, po ktorej by mal chodiť, je terénne vyššie položená, je z tohto dôvodu pre neho neprijateľným. S invalidným vozíkom jednoducho po schodíkoch nevyjde. Vzhľadom na vyvýšený terén by teda bolo nutné vybudovať rampu (plošinu). Tu však znalec na strane 14 v znaleckom posudku konštatuje, že v prípade, ak by bol výškový rozdiel medzi predzáhradkou a príľahlým terénom vyrovnaný rampou s dĺžkou len 2,7 m (do úrovne vrátok v plote žalovanej), vzhľadom na túto dĺžku by rampa dosahovala sklon až 38%, čo vysoko prekračuje odporúčanú hodnotu 8,3%. Jednoducho povedané, nie je v technických možnostiach žalobcu v 1. rade, resp. osoby, ktorá ho bude s invalidným vozíkom sprevádzať, vytlačiť tento vozík do výšky v sklone 38%. Poukázal aj na to, že tento alternatívny postup popred rodinný dom žalovanej nemôže byť realizovaný aj z dôvodu, že v ľavom rohu až ku schodíkom, resp. rampe sa tento prístup láme v takmer 90 stupňovom uhle. Takýto chodník musí byť z južnej strany zabezpečený plotom, resp. zábradlím (chodník je na vysokom múre), nakoľko by inak hrozil pád, v severnej časti chodníka (v smere pri dome žalovanej) si žalovaná hodlá vybudovať oplotenie. Chodník by teda bol z oboch strán ohraničený pevným oplotením, pevnými prekážkami. Pri čistej šírke chodníka veľkosti 0,75 m v takmer 90 stupňovom uhle nie je absolútne technicky možné v tomto uhle otočiť nosítko dosahujúce dĺžku takmer 2 m. Pre žalobcov je absolútne esenciálne, aby do ich rodinného domu mali zabezpečený dostatočný a vyhovujúci prístup najmä jednotky záchranných zdravotných zložiek so všetkými nevyhnutnými pomôckami. Vzhľadom na uvedené nie je podľa ich názoru realizácia prechodu popred rodinný dom žalovanej možná.

15. Dňa 27.09.2019 právny zástupca žalobcov doručil tunajšiemu súdu návrh na pripustenie zmeny žalobného návrhu a čiastočné späťvzatie žalobného návrhu, v znení:

Súd zriaďuje v prospech vlastníkov stavby - rodinného domu so súp. č. č. XX, postavenom na pozemku KN-C parcela č. XXXX, zapísanom na LV č. XXXX, k.ú. a obec E. vecné bremeno - právo cesty spočívajúce v práve prechodu pešo, bicyklom cez pozemok KN-C parcela č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 163 m², zapísanom na LV č. XXXXX, k.ú. a obec E. a to v rozsahu tak, ako je tento znázornený na geometrickom pláne č. 36672769-084/19 vypracovanom dňa 28.8.2019 spoločnosťou RGK, s.r.o. so sídlom A. Bernoláka 27, E., a úradne overenom Okresným úradom E., katastrálnym odborom dňa 12.09.2019 pod č. 555/2019.

Geometrický plán č. 36672769-084/19 vypracovaný dňa 28.08.2019 spoločnosťou RGK s.r.o. so sídlom A. Bernoláka 27, E. a úradne overený Okresným úradom E., katastrálnym odborom dňa 12.09.2019 pod č. 555/2019 tvorí neoddeliteľnú súčasť rozsudku.

Žalobcovia v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanej ako náhradu za zriadenie vecného bremena 82,52 eur v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Žalobcovia v 1. a 2. rade majú spoločne a nerozdielne voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100, ktorú zmenu žaloby súd pripustil.

Zároveň týmto podaním žalobcovia v 1. a 2. rade zobrali čiastočne žalobný návrh späť a to čo do uplatneného nároku o zriadenie vecného bremena - práva cesty v rozsahu osobným motorovým vozidlom a čo do uloženia povinnosti žalobcom v 1. a 2. rade zaplatiť žalovanej náhradu za zriadenie vecného bremena vo výške 55,55 eur (rozdiel medzi pôvodne navrhnutou sumou 1XX,77 eur a sumou navrhnutou v tomto procesnom návrhu).

16. Dňa 14.10.2019 žalovaná prostredníctvom svojej právnej zástupkyne vyjadrila súhlas s čiastočným späťvzatím žaloby, a následne ďalej nesúhlasila so zriadením vecného bremena v prospech vlastníkov stavby rodinného domu č.s. XX postavenom na pozemku parc.č. KN-C XXXX pešo a bicyklom po časti pozemku vo vlastníctve žalovanej parc.č. KN-C XXXX/X v rozsahu tak, ako je vyznačený prechod v označenom geometrickom pláne. Navrhla vecné bremeno - právo cesty spočívajúce v práve prechodu pešo po časti pozemku parc.č. KN-C XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 163 m² v mieste popred rodinný dom vo vlastníctve žalovanej č.s. XXXX postavený na pozemku parc.č. KN-C XXXX v kat. úz. E. zo strany ulice SNP. Zdôraznila, že tento prechod pešo navrhovali v rámci mimosúdneho usporiadania žalobcovia v rade 1/, 2/, ktorí za tým účelom dali vypracovať aj geometrický plán a dôvod, prečo k realizácii dohody, ktorá bola za tým účelom vypracovaná, nedošlo, boli problémy ohľadne nástupu na pozemok, po ktorom právo prechodu bolo pôvodne dohodnuté pešo popred rodinný dom z pozemku parc.č. KN-C XXXX/X prostredníctvom vybudovaných schodíkov alebo rampy vzhľadom na výškový rozdiel medzi predzáhradkou a príľahlým terénom, ktorý mal byť preklenutý schodíkmi alebo rampou.

17. Z výpisu listu vlastníctva (ďalej len LV) č. XXXX pre okres a obec E., k.ú. E. súd mal za preukázané, že žalobca v rade 1/ je spoluvlastníkom nehnuteľnosti rodinného domu č.s. XX postaveného na parcele pozemku XXXX pod B1 v 1-ici a žalobcovia v rade 1/ a 2/ sú spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti v 1-ici. Vzťah k parcele je evidovaný na LV č. XXXX. Z výpisu LV č. XXXX bolo preukázané, že žalobcovia v rade 1/ a 2/ sú bezpodieloví spoluvlastníci v podiele 1/1 k pozemkom reg. C pre okres a obec E. k.ú. E. parc.č. XXXX o výmere 217m² zast. plochy a nádvoria, XXXX o výmere 121m² záhrady a XXXX o výmere 292m² záhrady. Z výpisu LV č. XXXX pre okres a obec E., k.ú. E. bolo preukázané, že žalovaná j výlučnou vlastníčkou v podiele 1/1, k pozemkom reg. C parc.č. XXXX o výmere 96m² zast. plochy a nádvoria, XXXX/X o výmere 163 m² zast. plochy a nádvoria, XXXX o výmere 178 m² zast. plochy a nádvoria a XXXX o výmere 419m² záhrady a rodinného domu na parc. KN-C XXXX postavenom č.s. XXXX. Tieto skutočnosti neboli sporné.

18. Z grafického znázornenia geometrickým plánom č. 36672769-030/16 vypracovaným Ing. Martinom Mičudom úradne overeným dňa 7.4.2016 pod č. 205/2016 Ing. Magdalénou Bochanovou ako aj zo samotnej obhliadky na mieste samom, mal súd za preukázané, že parc.č. KN-C XXXX, na ktorej je postavený rodinný dom žalobcov v rade 1/ a 2/, je príľahlým pozemkom k parc.č. KN-C XXXX/X vo vlastníctve žalovanej (na tomto žalobcovia navrhujú zriadenie vecného bremena), avšak pozemok parcela KN-C XXXX/X nie je príľahlým pozemkom k pozemku parc.č. 8357 o výmere 468m² ostatná plocha a parc.č. XXXX o výmere 2389m² zast. plocha a nádvorie tvoriaceho miestnu komunikáciu. Pozemok parcela KN-C XXXX/X je príľahlým pozemkom k parcele KN-C XXXX/X o výmere 67m² zast. plocha a nádvorie zapísanom na LV č. XXXX pre okres a obec a k.ú. E.. Ako vypláva z predmetného LV parcela je v podielovom spoluvlastníctve bod B1 R. V. v X/X-ine, B2 L. U. v X/X-ine, B3 R. P. v X/XX-ine, B4 X. O. v X/XX-ine, B5 X. P. v X/XX-ine. B6 P. P. v X/XX-ine, B X U. V. v X/XX-ine, B10 L. V. v X/XX-ine, B11 U. B.ová v 1-ici a B13 U. B.ová v 3/72-ine. Správu pozemkov k vlastníkovi pod B 1,2,3,6,X,9,10 vykonáva Slovenský pozemkový fond -B12.

19. Listom zo dňa 07.06.2019 žalovaná vyzvala žalobcov v rade 1/ a 2/, aby sa zdržali neoprávneného zásahu do pozemku parc.č. KN-C XXXX/X, ktorého je spoluvlastníčkou v 39/72-ín z dôvodu, že k pozemku nemajú právo užívania.

20. Po vyhodnotení vykonaného dokazovania súd žalobu zamietol z nasledovných dôvodov:

Podľa § 151o ods. 3 Obč. zákonníka, ak nie je vlastníkom stavby zároveň vlastníkom príľahlého pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok.

21. V ust. § 151o ods. 3 Obč. zákonníka je teda zakotvené oprávnenie súdu zriadiť vecné bremeno vlastníkovi stavby spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok, ktorý je vo vlastníctve inej osoby. Nakoľko ide o vecné právo k cudzej veci, cesta cez príľahlý pozemok, ktorého vlastníkom je iná osoba ako vlastníkom stavby, musí byť vedená tak, aby čo najmenej zasahovala do práva vlastníka pozemku a zároveň, aby právo cesty splnilo svoj hospodársky účel. Cesta nevyhnutná cez cudzí pozemok preto musí byť trasovaná tak, aby čo najmenej obťažovala vlastníka pozemku, aby bola čo

najhospodárnejšia(najkratšia) a súčasne, aby splnila svoj hlavný účel: aby sa vlastník stavby mohol zo stavby dostať na verejnú komunikáciu.

22.Podľa dôvodovej správy k návrhu zákona č.5X6/2007, ktorým bolo do Obč. zákonníka doplnené nové ustanovenie §151o ods.3, ktoré zaviedlo nový druh vecného bremena -právo cesty cez príľahlý pozemok „ navrhovaná právna úprava vychádza z praktických potrieb a rozširuje zriadenie vecného bremena výrokom súdu popri už existujúcich možnostiach podľa § 142 ods.3 a §135c ods.3 Obč. zákonníka. „Príľahlý pozemok je pozemok, cez ktorý sa má vlastník stavby dostať ku komunikácii, prípadne k pozemku, z ktorého má oprávnenie dostať sa ku komunikácii“.

23.Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané výpisom LV č.XXXX pre okres a obec E., k.ú. E., že žalobca v rade 1/ je spoluvlastníkom nehnuteľnosti rodinného domu č.s. XX postaveného na parcele pozemku XXXX pod B1 v 1-ici a žalobcovia v rade 1/ a 2/ sú spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti v 1-ici. Vzťah k parcele je evidovaný na LV č. XXXX. Z výpisu LV č. XXXX bolo preukázané, že žalobcovia v rade 1/ a2/ sú bezpodieloví spoluvlastníci v podiele 1/1 k pozemkom reg. C pre okres a obec E. k.ú. E. parc.č. XXXX o výmere 217m2 zast. plochy a nádvoria, XXXX o výmere 121m2 záhrady a XXXX o výmere 292m2 záhrady. Z výpisu LV č. XXXXX pre okres a obec E., k.ú. E. bolo preukázané, že žalovaná je výlučnou vlastníčkou v podiele 1/1, k pozemkom reg. C parc.č. XXXX o výmere 96m2 zast. plochy a nádvoria, XXXX/X o výmere 163 m2 zast. plochy a nádvoria, XXXX o výmere 17X m2 zast. plochy a nádvoria a XXXX o výmere 419m2 záhrady a rodinného domu na parc. KN-C XXXX postavenom č.s. XXXX. Ďalej tú skutočnosť, že parc.č. KN-C XXXX, na ktorej je postavený rodinný dom žalobcov v rade 1/ a 2/ je príľahlým pozemkom k parc.č. KN-C XXXX/X vo vlastníctve žalovanej avšak pozemok parcela KN-C XXXX/X nie je príľahlým pozemkom k pozemku parc.č. J o výmere 46Xm2 ostatná plocha a pozemku parc.č. XXXX o výmere 23X9m2 zast. plocha a nádvorie tvoriaceho miestnu komunikáciu. Pozemok parcela KN-C XXXX/X je príľahlým pozemkom k parcele KN-C XXXX/X o výmere 67m2 zast. plocha a nádvorie zapísanom na LV č. XXXXX pre okres a obec a k.ú. E.. Ako vypláva z predmetného LV parcela je v podielovom spoluvlastníctve bod B1 R. V. v X/X-ine, B2 L. U. v X/X-ine, B3 R. P. v X/XX-ine, B4 X. O. v X/XX-ine, B5 X. P. vX/XX-ine. B6 P. P. v X/XX-ine, B X U. V. v X/XX-ine, B10 L. V. v X/XX-ine, B11 U. B.ová v 1-ici a B13 U. B.ová v 3/72-ine. Správu pozemkov k vlastníkovi pod B 1,2,3,6,X,9,10 vykonáva Slovenský pozemkový fond -B12.

24.Vyhodnotiac vykonané dokazovania súd dospel k záveru, že zriadenie vecného bremena podľa § 151o ods.3 Obč. zákonníka cez pozemok parc.č. KN-C XXXX/X nie je možné, nakoľko táto parcela bezprostredne nenadväzuje na miestnu komunikáciu, ale parcela č. XXXX/X je príľahlou parcelou k parcele č. XXXX/X, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve viacerých spoluvlastníkov o.i. aj žalovanej, ktorá je dokonca väčšinou spoluvlastníčkou, pričom až táto parcela je príľahlou k miestnej komunikácii. Žalobcom v rade 1/ a 2/ k parcele č. XXXX/X nesvedčí žiadne spoluvlastnícke právo a nakoľko žiadnym spôsobom nepreukázali ani existenciu práva prechodu cez parcelu č. XXXX/X, zriadenie vecného bremena práva prechodu cez parcelu č. XXXX/X by bolo nerealizovateľné a ich situáciu by to za súčasného stavu nevyriešilo, naopak vzhľadom na stanovisko žalovanej, vyústilo by to do sporu o zriadenie vecného bremena - práva prechodu cez ďalšiu parcelu. Žalobca v rade 1/ síce na poslednom pojednávaní tvrdil, že má právo prechodu cez parcelu XXXX/X lebo má súhlas od P.ovcov aj V., ktorí mu dokonca svoj podiel darovali avšak žalovaná toto napadla, preto kataster to odmietol zapísať, jeho tvrdenie sa však nepreukázalo ako pravdivé, na LV č. XXXXX, na ktorom je vedená predmetná parcela osoby s priezviskom „P.“ nie sú vedené ako spoluvlastníci a osoby s priezviskom „V. - V.“ sú vedené ako neznámi spoluvlastníci, ktorých majetok spravuje Slovenský pozemkový fond.

25.Tvrdenie žalobcov v rade 1/ a 2/, že zriadením práva prechodu cez parcelu č. KN-C XXXX/X získajú prechod na miestnu komunikáciu sa rovnako preukázalo nepravdivým, nakoľko by získali iba právo prechodu k parcele XXXX/X, ku ktorej im však nesvedčí žiadny vzťah.

26.Žalobcovia vo veci môžu byť úspešní iba v prípade preukázania existencie práva prechodu po parc.č. XXXX/X (viď rozhodnutie KS Žilina 9Co/1093/2014) čo však je v súčasnosti vylúčené stanoviskom väčšinovej spoluvlastníčky tejto parcele - žalovanej, ktorá listom zo dňa 07.06.2019 vyzvala žalobcov v rade 1/ a 2/, aby sa zdržali neoprávneného zásahu do pozemku parc.č. KN-C XXXX/X, ktorého je spoluvlastníčkou v 39/72-in z dôvodu, že k pozemku nemajú právo užívania. Zo strany žalobcov je potom možnosť úspechu vo veci domáhania sa zriadenia vecného bremena práva prechodu len v prípade, ak

sa tohto budú domáhať cez všetky príľahlé pozemky k pozemkom parc.č. J a XXXX k.ú E. tvoriacim miestnu komunikáciu.

27.Vzhľadom na vyššie uvedené, ostatné skutkové tvrdenia a dôkazy súd nepovažoval za potrebné osobitne vyhodnocovať. Pokiaľ sa týka prístupu záchranných zložiek, povinnosť jeho umožnenia v prípade potreby vyplýva žalovanej z ust. § 415 Občianskeho zákonníka.

2X.V časti, v ktorej zobrali žalobcovia žalobu späť, súd podľa § 144 -146 Civilného sporového poriadku, za súhlasu žalovanej, konanie zastavil.

Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29.Žalovaná mala v konaní plný úspech, preto jej súd priznal nárok na náhradu trov vo výške 100%.

30.O výške priznanej náhrady bude rozhodnuté podľa ust. § 262 ods.2 CSP v spojení s ust. § 251 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Ružomberok, (355 ods.1, §356 CSP) písomne v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.(§ 359 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a)neboli splnené procesné podmienky,
- b)súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c)rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d)konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e)súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f)súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g)zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h)rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a)sa týkajú procesných podmienok,
- b)sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c)má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d)ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.